

του **Δημήτρη Σταμούλη**

Πριν από δύο περίπου χρόνια, ο Γ. Στουρνάρας εκφράζοντας τη συλλογική βούληση του εγχώριου κεφαλαίου, είχε δηλώσει ότι «αν δεν υπήρχε το μνημόνιο θα έπρεπε να το εφεύρουμε». Πριν από λίγες ημέρες, ο Α. Τσίπρας μιλώντας στην ΠΓ του ΣΥΡΙΖΑ, είπε ότι «το ασφαλιστικό ζήτημα έπρεπε να αντιμετωπιστεί και χωρίς να έχει υπάρξει σχετική δέσμευση στο τρίτο μνημόνιο»! Ενώ και ο υπουργός Εργασίας Γ. Κατρούγκαλος έχει ήδη δηλώσει ότι «μέσα σε ένα μήνα πρέπει να γίνουν όσα δεν έγιναν σε 40 χρόνια»...

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ανέλαβε να... σώσει το ασφαλιστικό. Χωρίς περιστροφές όμως επιχειρεί τη διάλυση της κοινωνικής ασφάλισης όπως την γνωρίσαμε έως σήμερα, αλλά και τη θεμελίωση ενός νέου μοντέλου που ουσιαστικά θα προσφέρει λίγα ψίχουλα σε όσους θα καταφέρνουν μέσα στον ορυμαγδό της γενικευμένης καπιταλιστικής κρίσης και της τεράστιας ανεργίας, να διατηρούν μια «επαφή» με τους νέους όρους του ασφαλιστικού συστήματος. Η κατευθυντήρια οδός για την κυβέρνηση είναι ο «σεβασμός στις δεσμεύσεις της συμφωνίας» και στους «σχετικούς δημοσιονομικούς στόχους». Ό,τι κινείται πέρα και έξω από αυτούς τους «στόχους» θα πετσοκόβεται ή θα καταργείται. Για αυτό θεσπίζουν ως κατώφλι της φτώχειας τα **4.320** ευρώ ετήσιο ατομικό εισόδημα (**360** μηνιαίως) και **8.640** ευρώ οικογενειακό, και «κατηγορούν» ως υψηλόμισθους ή υψηλοσυνταξιούχους όσους λαμβάνουν πάνω από **1000** ευρώ το μήνα. Ένα βασικό επιχείρημα της κυβέρνησης είναι η εμφάνιση των σαρωτικών ανατροπών ως πράξη... αλληλεγγύης στη σημερινή γενιά. «Όλες οι μεταρρυθμίσεις του ασφαλιστικού έστειλαν το λογαριασμό σε κάποια επόμενη γενιά», είπε χαρακτηριστικά ο Γ. Κατρούγκαλος. Τώρα όμως στοχεύουν ...όλες τις γενιές! Και οι σημερινοί συνταξιούχοι θα δουν «μαχαίρι» στις συντάξεις τους, και όσοι βρίσκονται επί θύραις συνταξιοδότησης θα δουν τα ηλικιακά όρια να αυξάνονται δραματικά και οι αποδοχές τους να πετσοκόβονται, αλλά και οι επόμενες γενιές απλώς θα λαμβάνουν -υπό προϋποθέσεις!- ένα περιορισμένο βοήθημα ένδειας, καθώς με την τεράστια και παγιωμένη ανεργία, τη δουλειά με βάουτσερ και τη ζωή σε πεντάμηνες δόσεις, το ένσημο ακούγεται ως ...ανέκδοτο.

Πέρα όμως από τη δημοσιοποίηση του γνωστού πορίσματος, είχαμε και τα πρώτα δείγματα γραφής της κυβέρνησης. Σε συνάντησή τους με τη ΠΝΟ, οι υπουργοί Δρίτσας και Κατρούγκαλος διαμήνυσαν ότι το ΝΑΤ θα ενοποιηθεί από 1/1/2016 με το ενιαίο ταμείο εργαζομένων, ενώ στα Ταμεία Πρόνοιας αναμένεται νέος υπολογισμός των εφάπαξ παροχών με στόχο την μείωσή τους. Οι δύο υπουργοί επιβεβαίωσαν ότι η κυβέρνηση και οι «θεσμοί» έχουν συμφωνήσει ότι οι αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα πρέπει να καταργήσουν τα ελλείμματα των ταμείων λέγοντας ότι οι δανειστές δεν μπορούν να χρηματοδοτούν στο εξής τα ελλείμματα! Έτσι απομένει ο λεγόμενος εξορθολογισμός του συστήματος με **μειώσεις και περικοπές** συντάξεων, επικουρικών, του εφάπαξ και **αύξηση** των ασφαλιστικών εισφορών! Δεν είναι τυχαίο ότι το πόρισμα της ...σοφιστείας για το ασφαλιστικό αναπτύσσει μια λογική άκρως νεοφιλελεύθερη ακολουθώντας κατά γράμμα τις προηγούμενες καθεστωτικές πολιτικές. «Το ελληνικό δημόσιο σύστημα συντάξεων αναπτύχθηκε με αποσπασματικό τρόπο και κάτω από την πίεση συνδικαλιστικών και επαγγελματικών οργανώσεων» αναφέρει εισαγωγικά, παπαγαλίζοντας ξανά τα περί «πολυνομίας», «κοινωνικών ανισοτήτων» και «κατακερματισμού». Ο υπουργός Εργασίας μπορεί να μη συγκρατήθηκε εκφραζόμενος υπέρ του πορίσματος, και ο πρωθυπουργός να προσπάθησε να κρατήσει υποτίθεται αποστάσεις, ωστόσο η ουσία είναι ότι η κυβερνητική πολιτική ακριβώς σε αυτό τον καμβά θα κινηθεί. Ας δούμε ορισμένες βασικές πλευρές:

Πρώτο, μοχλός για την «εξατομίκευση» των συνταξιοδοτικών παροχών, που θα καταργήσει τον όποιο αναδιανεμητικό χαρακτήρα είχε η κοινωνική ασφάλιση, θα είναι το λεγόμενο σύστημα καθορισμένων εισφορών (NDC). Οι παροχές δεν θα υπολογίζονται από το ύψος της μισθοδοσίας και τα έτη εργασίας, αλλά από το κεφάλαιο που θα έχει συσσωρεύσει στο λογαριασμό του ο εργαζόμενος όταν αποχωρεί από την εργασία. Με το «νοητό ατομικό λογαριασμό» για κάθε εργαζόμενο, κατά τη συνταξιοδότησή του, η σύνταξή του θα συνδέεται άμεσα με το ποσό αυτό, το οποίο μετατρέπεται σε ισόβια σύνταξη, ανάλογα με το προσδόκιμο ζωής κατά τη συνταξιοδότηση!

Δεύτερο, οι συγχωνεύσεις όλων των εναπομεινάντων ταμείων κύριας και επικουρικής σύνταξης σε ένα μεγάλο «ΙΚΑ» θα οδηγήσουν σε συνολική υποβάθμιση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων, ακόμα και στα ταμεία που μέχρι πρότινος παρέμεναν σε καλή κατάσταση.

Τρίτο, η μόνη κρατική εγγύηση που θα υπάρχει θα είναι αυτή της «κοινωνικής σύνταξης». Για να πάρουμε μια γεύση του τι ανάλογα συμβαίνουν σε άλλες χώρες της ΕΕ, αρκεί να πούμε ότι στην Ιταλία, που έχει καθιερωθεί το σύστημα NDC, δεν υπάρχει ελάχιστη σύνταξη και απλώς προβλέπεται ένα χρηματικό βοήθημα σε όσους έχουν ηλικία άνω των 65 ετών και πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια. Ή, στη Σουηδία, η πλήρης ελάχιστη σύνταξη εξασφαλίζει

εισόδημα ισοδύναμο με το ένα τρίτο του μέσου μισθού.

Τέταρτο, το ποσοστό αναπλήρωσης θα είναι τραγικά χαμηλότερο σε σχέση με ό,τι γνωρίσαμε ως σήμερα, ακόμα και ως **50-60%**.

Πέμπτο, σε κρίσιμο ζήτημα η κυβέρνηση και η επιτροπή «σοφών» ανάγουν τη μετάβαση στο νέο σύστημα τονίζοντας ότι «η ξένη εμπειρία δείχνει ότι η μετάβαση πρέπει να γίνεται με αποφασιστικότητα»! Αυτό βέβαια προϋποθέτει για το πώς θα επιχειρήσει να επιβάλει τον αντιδραστικό οδοστρωτήρα της η κυβέρνηση, τόσο το νέο, όσο και όλες οι διατάξεις των προηγούμενων μνημονιακών αντιασφαλιστικών νόμων. Πράγματι, οι αλλαγές στα όρια ηλικίας θα είναι σαρωτικές όσον αφορά την πρόωρη και πλήρη συνταξιοδότηση σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, μέσω της επιβολής ενός μόνιμου μηχανισμού περικοπών και αύξησης των ορίων ηλικίας, είτε σε εφάπαξ περικοπές.

Στόχος είναι να τεθούν από το 2022 ως νέα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης για κάθε κατηγορία ασφαλισμένων για τη θεμελίωση με πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος το **62ο** έτος με **40** έτη ή **12.000** ημέρες ασφάλισης και το **67ο** έτος με **15** έτη ή **4500** ημέρες ασφάλισης. Η σταδιακή κατάργηση των πρόωρων συνταξιοδοτήσεων θα επηρεάσει χιλιάδες ασφαλισμένους. Θα παρέχεται σε όλους όσοι συνταξιοδοτούνται λόγω γήρατος (κύρια και επικουρική) από 1/7/2015 και εφεξής, μόνο το οργανικό ποσό της σύνταξης, έως τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας. Δηλαδή, η σύνταξη μπορεί να διαμορφωθεί ακόμη και στα **200** ευρώ. Παγώνουν τα ποσά που αφορούν στα κατώτατα όρια μέχρι 31/12/2021 στο ύψος που ίσχυε την 31/7/2015. Το ποσό βέβαια μειώθηκε και από την 1/1/2015 διαμορφώθηκε στα **392,70** ευρώ αντί για τα **486** ευρώ που ίσχυε. Ισχύει επιπλέον ποινή **10%** στην ήδη ισχύουσα (**6%** το χρόνο) για τις πρόωρες συνταξιοδοτήσεις. Στα επικουρικά ταμεία, όχι μόνο επιβάλλεται ενοποίηση με το ΕΤΕΑ, αλλά από 1/1/2015 εφαρμόζεται η ρήτρα μηδενικού ελλείμματος, που σημαίνει κόψιμο συντάξεων εάν δημιουργούν έλλειμμα. Η συνταξιοδοτική δαπάνη μειώνεται κατά **0,25%** και **1,00 %** του ΑΕΠ αντίστοιχα, για τα έτη 2015 και 2016, που σημαίνει μείωση **450** εκατ. και **1,8** δισ. ευρώ αντιστοίχως. Για να περάσει αυτή η πολιτική, ειδικά στους χώρους των εργαζόμενων με μπλοκάκι, σχεδιάζεται ισχυροποίηση του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ), και ένταση των κατασχέσεων από μισθούς κ.α.

Η κυβέρνηση εκτιμά ότι έχει τον «αέρα» της πρόσφατης εκλογικής νίκης αλλά και την κινηματική νηνεμία –με την πολύτιμη συμβολή του παλιού και νέου κυβερνητικού συνδικαλισμού- ώστε να περάσει απρόσκοπτα τις ιστορικής σημασίας αντιδραστικές αλλαγές στο ασφαλιστικό.

Όμως το μαχόμενο ταξικό εργατικό κίνημα οφείλει να σηκώσει το γάντι και με ένα συνολικό πρόγραμμα αιτημάτων να προβάλλει τα εργατικά δικαιώματα στη δουλειά, αλλά και στη ζωή μετά τη δουλειά.

Να διεκδικήσει όχι μόνο την κατάργηση όλων των μνημονιακών αντιασφαλιστικών νόμων, και το πέταμα στα σκουπίδια του πορίσματος των «σοφών», αλλά και την επιστροφή στα ταμεία των κλεμμένων του PSI (περίπου 14 δισ. ευρώ), του χρηματιστηριακού τζογαρίσματος (3,5 δισ. ευρώ), της γενικευμένης εισφοροδιαφυγής της εργοδοσίας (13 δισ. ευρώ ανείσπρακτες οφειλές).

Να απαιτήσει την κατάργηση της εργατικής εισφοράς και την αύξηση της εργοδοτικής, τη μείωση των ορίων συνταξιοδότησης και ως μέτρο χτυπήματος της ανεργίας (κάθε 1% αύξηση ανεργίας προκαλεί απώλειες 0,5 δισ. ευρώ), αλλά και την αύξηση των μισθών, που θα βοηθήσουν και τα ταμεία (6 δισ. ευρώ χάθηκαν μόνο το 2011 από τις μειώσεις μισθών σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα).

Πηγή: **ΠΡΙΝ**